

Таким чином, завдання формування ключових кваліфікаційних навичок передбачає не стільки перегляд предметного змісту, оскільки заміну технологій висвітлення навчальних матеріалів освітнього процесу.

Д. І. Скуріхін

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ

В доповіді розглянуті основні шляхи підвищення мотивації студентів до навчання, проведений їх аналіз та підведені підсумки. З'ясовано, що мотивація – це спонукання, яке викликає активність особистості і визначає її напрям. Одними із найбільш дієвих способів підвищити мотивацію студентів є такі:

- зацікавити аудиторію своєю дисципліною. Влаштовувати ділові ігри, зустрічі з представниками підприємств, на лекціях періодично розповідати історії із свого робочого процесу і пояснювати, як та чи інша формула застосовується в житті;

- використовувати метод заохочення та покарання (англ. «carrot and stick»), коли студентів за успіхи в навчанні заохочують «автоматом», а за відсутність на заняттях карають зайвими запитаннями на іспиті.

Метод «carrot and stick» можна використовувати набагато продуктивніше, якщо на самому початку семестру розписати конкретні і широкі можливості перед студентами. Тобто щоб студент відразу розумів, що відсутність його на лекції – це мінус 1 бал, а підготовка доповіді – плюс 2. У підсумку студент буде мотивувати конкретними бонусами і преференціями на іспиті і з більшою відповідальністю поставиться до навчального процесу.

Суть в тому, що студента необхідно не тільки зацікавити предметом, а і відкрити для нього можливості практичного використання знань. Все це відноситься лише до тих студентів, які усвідомлено вибрали професію і факультет. Зацікавити студента, який поступив до вишу виключно заради диплома (відстрочки), майже неможливо.

С. М. Тихонравов

ПОКАРАННЯ ТА ЗАОХОЧЕННЯ В МОТИВАЦІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Майбутній професіоналізм випускника університету багато в чому залежить від мотивації його залучення в навчальний процес. У свою чергу мотивація в навчанні (або ступінь старанності студента) залежить від його внутрішнього інтересу до предмета, особистих амбіцій, прагнення до популярності в середовищі товаришів, а також тиском з боку батьків, викладачів і адміністрації вишу.

Методи цілеспрямованого формування мотивації можуть бути як позитивними (заохочення), так і негативними (покарання).

Покарання – це інструмент, що виробляє необхідний умовний рефлекс, а заохочення – це наслідки, які зміцнюють людину в заданій поведінці. Покарання покликане знижувати неправильні (з точки зору вихователя) наміри, що народжуються в голові у вигляді відповіді на виклики дійсності.

Психологічними дослідженнями встановлено, що на швидкість зміни поведінки учнів ефективніше впливають штрафні санкції (навіть незначні) в порівнянні з нагородами, які в матеріальному відношенні повинні бути набагато більш істотними. Образно кажучи, люди охочіше йдуть на співпрацю, коли побоюються потрапити до пекла, аніж мріючи про добробут в раю.

Дослідники зі Стенфорду пояснюють це тим, що на «доходи» та «витрати» мозок відгукується по-різному. Наша реакція на втрату (у вигляді бажання уникнути неприємної ситуації) в меншій мірі залежить від величини збитку, в той час як закріплення вибору моделі поведінки при отриманні вигоди (в тому числі і нематеріальної) потребує прогресивної шкали заохочення.

Таким чином, особистісні якості викладача, що створює жорстку та невідворотну систему штрафних санкцій за невиконання вимог навчального процесу, є необхідною умовою успішної короткострокової мотивації студентів, проте слід мати на увазі, що будь-яка негативна мотивація виявляється недовговічною, і її дія припиняється з усуненням організуючого тиску, наприклад, при переході до інших дисциплін.

В. С. Тіщенко, В. І. Громов

НОВІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНОГО ПРАКТИКУМУ З ЗАГАЛЬНОІНЖЕНЕРНИХ ДИСЦИПЛІН

Лабораторний практикум – один з основних елементів навчального процесу у вищому навчальному закладі, під час якого студент займається самостійною практичною діяльністю в конкретній галузі. Лабораторні заняття є середньою ланкою між поглибленою теоретичною роботою на лекціях і використанням набутих знань на практиці. Такі заняття вдало поєднують елементи теоретичного дослідження і практичної роботи. Тому в забезпеченні підготовки фахівців нової генерації для залізничного транспорту України великого значення поряд з викладанням теоретичних курсів набуває якісне проведення лабораторних практикумів з відповідних навчальних дисциплін.

На кафедрі «Механіка і проектування машин» розроблено нові підходи до проведення лабораторного практикуму з загальноінженерних дисциплін, практична реалізація яких передбачає комп'ютерну обробку